

Nová odpadová legislativa, aneb důvody pro čipování popelnic

Dne 23. prosince 2020 byl schválen nový zákon o odpadech, který vstoupil v účinnost hned 1. ledna letošního roku a který, spolu s dalšími předpisy, od základu mění zaběhlé postupy pro nakládání s odpady i stávající filosofii výpočtu poplatku za komunální odpad. Reaguje tak na již neudržitelný stav, kdy téměř polovina komunálních odpadů v zemi je ukládána na skládky. Nová legislativa nutí obce i nás všechny k maximálnímu využívání odpadů, zlepšení jejich třídění a recyklaci využitelných materiálů. Postupně se totiž bude navyšovat cena za tunu komunálního odpadu ukládaného na skládky, a naopak se v jednotlivých letech bude snižovat limit pro množství odpadu připadajícího na obyvatele a ukládaného na skládku v rámci tzv. třídicí slevy. Do roku 2030 musí ČR recyklovat o třetinu více odpadu než v současné době, a začne také platit úplný zákaz skládkování recyklovatelných odpadů. Více než kdy jindy tedy bude platit, že „**nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne**“.

Z těchto důvodů musí jednotlivé obce nejpozději v letošním roce **přehodnotit a příp. upravit** svůj **systém odpadového hospodářství** tak, aby do budoucna požadavkům legislativy vyhověl a zároveň nezatížil obecní rozpočty nebo jednotlivé poplatníky.

Stanovení poplatku bylo a je výhradně záležitostí obce, přičemž **většina obcí systém nakládání s odpady poměrně výrazně dotuje**, aby občané obcí nemuseli platit plné náklady. Tak tomu je i v Hlinsku, kde mohl být v uplynulých letech celý systém dotován „díky“ příjmu z poplatku za uložení odpadu na skládku v Srní. Nový zákon o odpadech však zavedl povinný a postupně se zvyšující odvod příjmu z tohoto poplatku do státního rozpočtu (z letošních 20 % až na 80 % v letech následujících) na úkor příjmů do rozpočtu obce, na jejímž území se skládka nachází. To byl mimo jiné také jeden z hlavních důvodů, proč město muselo přistoupit k výraznějšímu a nepopulárnímu zvýšení poplatku za komunální odpad již v letošním roce.

V souladu s evropskými recyklačními cíli zavádí nový zákon o odpadech také postupné zvyšování poplatku za ukládání odpadů na skládky, a to ze současných 800 Kč za tunu v roce 2021 až na 1 850 Kč v roce 2029. Pro každý rok lze však zároveň nově uplatnit tzv. třídicí slevu, která letos činí 500 Kč za tunu v případě, že se obec vejde do limitu množství odpadu připadajícího na obyvatele a ukládaného na skládku. Tento limit pro rok 2021 činí 200 kg za obyvatele a rok a bude se postupně každý rok o 10 kg snižovat (až na 120 kg v roce 2029). V Hlinsku jsme se předloni (s množstvím odpadu 206 kg) pohybovali mírně nad letošním limitem, v roce 2020 (s množstvím 198 kg na obyvatele) jsme jej dokonce dodrželi, což je dobrá zpráva pro všechny, kteří poctivě třídí. Je vidět, že tato společná snaha smysl má.

Podle nového zákona na třídicí slevu dosáhnou všechny obce, ale bude pouze na nich, jak dlouho tuto slevu budou v daném roce čerpat. Překročí-li obec povolený limit (200 kg v letošním roce), stoupne poplatek za uložení odpadu na skládku (letos tedy na 800 Kč za tunu), což už je poměrně dost.

Jestliže se ale městu a nám všem podaří v budoucích letech třídít (zejména bioodpad a další druhy separovaného odpadu) ještě více, zlepšovat využitelnost vytríděného odpadu a postupně tak dál snižovat celkové množství odpadů, které končí na skládce, můžeme využít tzv. třídicí slevu, kterou nový zákon o odpadech přináší, např. i po celý rok. Nic jiného nám vlastně ani nezbyvá. V opačném případě a bez dalších nových opatření reálně hrozí, že se celý systém odpadového hospodářství bude městu dále prodražovat. Nejde samozřejmě zdaleka jen o stránku finanční. To, jak se dnes budeme k odpadům a přírodě chovat, pocítíme v budoucnu nejen my, ale i naše děti a vnoučata.

Koho by problematika nového zákona o odpadech zajímala podrobněji, může se podívat na web Ministerstva životního prostředí ČR (https://www.mzp.cz/cz/legislativa_metodicke_pokyny_odpady), „Nová odpadová legislativa“.

Z předchozího textu vyplývá, že je v zájmu každé obce, aby měla do budoucna přesný přehled o tom, kolik odpadů na skládku ukládá. **V průběhu letošního roku** totiž bude muset každá obec, s přihlédnutím k místním zvyklostem i zkušenostem ostatních samospráv, **zvolit** pokud možno ten **nejvhodnější systém nakládání s odpadem** včetně s tím spojeného nastavení základu místního poplatku a upravit je novou obecně závaznou vyhláškou. Ať už se ale obec rozhodne jakkoli, všechny zákonné možnosti jsou závislé na množství odpadu v kg (nebo na objemu nádoby na kg přepočteném). Z tohoto důvodu Hlinsko, stejně jako další obce sdružené ve svazku, přistupuje k **zavedení evidenčního systému odpadových nádob**. Je nutné získat lepší přehled o počtu a objemu nádob obslužených při jednotlivém svozu. K vážení nádob pro jednotlivé domácnosti lze přistoupit, až budou svozová vozidla vybavena příslušným technickým zařízením, k čemuž by mělo dojít v letech následujících. Každá domácnost by pak měla přesný **přehled o množství produkovaného směsného komunálního odpadu**.

Jako **první k evidenci** přicházejí na řadu **popelnice (plastové a plechové) na směsný komunální odpad užívané občany**, (nikoli podnikateli). V uplynulých týdnech jsme prostřednictvím Hlineckých novin, webu a mobilního rozhlasu požádali vlastníky nádob o spolupráci a **označení popelnic číslem popisným (nebo evidenčním)**. To se, doufejme, i v tomto krátkém a navíc zimním čase podařilo a můžeme přikročit k dalšímu kroku, kterým je označení těchto sběrných nádob čipem.

Upozorňujeme, že **nádoba neoznačená číslem popisným (nebo evidenčním), nemůže být očipována** a v následujícím období ani svážena. Má-li domácnost odpadových nádob více, budou očipovány všechny; doporučujeme však **přehodnotit, zda vše, co ve sběrných nádobách končí, je opravdu směsným komunálním odpadem**. Dle všeobecné praxe i z jiných obcí a měst se počítá 1 nádoba pro 4 osoby (a to dokonce při 14denním svozu).

V průběhu měsíce března (poprvé v týdnu **od 8. března**) budou pracovníci údržby města ve spolupráci s Technickými službami Hlinsko označovat odpadové nádoby čipem a evidovat je do systému. U plechových nádob se čip přinýtuje do spodní třetiny nádoby; u plastových nádob se buď jednoduše přicvakne do konkrétního místa pod horním lemem nádoby, nebo se rovněž přinýtuje (u nádob vyrobených před r. 2005).

Čipování bude probíhat **ve dny svozu a ve dnech následujících**, a to po jednotlivých ulicích. Pokud by někdo den svozu neznal, je rozpis uveden na webové stránce města <https://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura/odbor-zivotniho-prostredi/odpady> („Rozpis svozu směsného komunálního odpadu, biopopelnic a separ. odpadu dle ulic a místních částí“).

Vlastníky nádob (označených číslem popisným) si tedy nyní dovolujeme požádat, **aby popelnice z ulic po jejich výsypu v den svozu výjimečně neuklízeli a počkali, až budou očipovány** (např. do konce příslušného týdne). Jen tak bude možno zajistit plynulost čipování. V případě technických problémů (např. chybějící nebo nesprávně umístěný čip) lze kontaktovat vedoucího čtyř údržby p. Marka Havla, tel. 736 512 937.

Jakmile budou nádoby očipovány, proběhne nejpozději **při dalším svozu** v následujícím týdnu **zavidování nádob do systému**. Poté již bude možno nádoby po jejich výsypu z ulic zase normálně uklízet tak, jak jsme zvyklí.

Pokud jde o **podnikatelské subjekty** (tj. osoby fyzické či právnické), ty by měly mít uzavřenou smlouvu na svoz odpadu z provozoven přímo s Technickými službami Hlinsko (příp. jinou osobou oprávněnou k nakládání s odpady) a označení nádob čipem či samolepkou by měly řešit přímo tam (kontakt: Vendula Danielová, 469 326 558, 777 915 970, e-mail: danielova@tshlinsko.cz).

Marta Nováková
tajemnice MÚ